

4. BOYUT Medya ve Kültürel Çalışmalar Dergisi 4. BOYUT Journal of Media and Cultural Studies

Araştırma Makalesi | Research Article

 Açık Erişim | Open Access

Dijital Kültürün Yeni His Yapısı: Cunk on Earth Belgeselini Metamodernizm Üzerinden Okumak

The New Sense Structure of Digital Culture: Reading the Documentary Cunk on Earth
Through Metamodernism

Emre Koparan¹

¹ İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü, İstanbul, Türkiye

Öz

Kültüre tarih boyunca geleneksel toplumlardan postmodern döneme kadar çeşitli işlevler ve özellikler yüklenmiştir. Global krizlerin yaşandığı, gündelik yaşamın, anlamın ve duygu dünyasının dönüşmeye başladığı dijital dönemde kültürel içeriğin de farklılaştığı ve bu yeniliği postmodernizm üzerinden algılamamanın giderek zorlaştığı görüşü yaygınlaşmıştır. Yeni dönemde özellikle Batılı toplumların yeni kültürel mantığını kavrayabilecek kapsayıcı bir kültürel teoriye ihtiyaç duyulmaktadır. Bu noktada metamodernizm kavramı öne çıkmaktadır. Günümüz kültürel eğilimlerini anlamak için ortak bir dil önerisi olan metamodernizm mevcut dönemin kültürel mantığı olma noktasında potansiyel taşımaktadır. Metamodernizm özellikle güncel kültürel ürünlerde izlenmektedir. *Cunk on Earth* (2022, Christian Watt) belgesel dizisi de bu yeni kültürel mantığın güncel ve yaygın örneklerinden biri olarak öne çıkmaktadır. Dolayısıyla çalışmada bu yeni kültürel kuramın ilgili belgesel üzerinden nasıl görünüm kazandığını saptamak hedeflenmiştir. Tematik analiz yöntemiyle yürütülen araştırmada; metamodern kuramın özellikleri ile belgesel dizisinin onu metamodern kılan biçimsel ve içerik özellikleri irdelenmiştir. Tematik analiz yöntemiyle incelenen belgeselin, metamodernizmin on iki metodunun on birine uygunluk gösterdiği ve kuramın önerdiği yöntemleri tamamen uyguladığı saptanmıştır. Metamodern bir kültürel eserin barındırması gereken yeni anlam ve deneyim inşasına doğrudan uyum gösteren dizinin empatik özdeşleşimsellik, çift çerçeveli anlatı, ironiyet, meta-sevimlilik ve salınım temalarını yoğun biçimde içerdiği görülmüştür. Analiz sonucunda metamodern bir kültürel eser olarak kabul edilen belgeselin mevcut dijital çağın normale ve sıradana atfettiği değeri, ürünün üreticisi ve alıcısı arasındaki deneyim yaklaşmasını ve postmodernizmin ardından duyguya, hisse ve anlama dönüş çabasını yoğun biçimde somutlaştırdığı sonucuna varılmıştır. Özetle milenyumla birlikte bireyin his yapısında yaşanan dönüşümü karşılama girişimi olarak öne çıkan metamodernizmin, *Cunk on Earth* belgeselinde doğrudan somutlaştığı sonucuna varılmıştır.

Abstract

Throughout history, culture has been ascribed diverse functions and characteristics, from traditional societies to the postmodern era. In the current digital age, marked by global crises and the transformation of everyday life, meaning, and emotional structures, cultural content has also undergone significant change, making it increasingly difficult to interpret this novelty through the lens of postmodernism. Consequently, there is a growing need, particularly in Western societies, for an encompassing theoretical framework capable of articulating this new cultural logic. Within this context, the concept of metamodernism emerges as a compelling paradigm, offering a shared interpretive language for understanding contemporary cultural tendencies. The documentary series *Cunk on Earth* (2022, Christian Watt) exemplifies this emergent sensibility, providing a fertile case through which to explore the metamodern structures of meaning and affect. Employing thematic analysis, this study examines how the series embodies the formal and semantic features that render it metamodern. The findings reveal that *Cunk on Earth*

Atıf | Citation: Koparan, E. (2025). Dijital kültürün yeni his yapısı: Cunk on earth belgeselini metamodernizm üzerinden okumak. 4. BOYUT Medya ve Kültürel Çalışmalar Dergisi–4. BOYUT Journal of Media and Cultural Studies, (27), 40-59. <https://doi.org/10.26650/4boyut.2025.1768267>

 This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

 2025. Koparan, E.

 Sorumlu Yazar | Corresponding author: Emre Koparan emre.koparan@istanbul.edu.tr

aligns with 11 of the 12 methodological principles proposed by metamodern theory, particularly those concerning empathic reflexivity, the narrative double frame, ironesty meta-cuteness, and oscillation between opposites. As a cultural artefact of the digital era, the series materialises metamodernism's core pursuit -the reconstruction of meaning, sincerity, and affect following postmodern fragmentation while foregrounding the renewed value attributed to normality, ordinariness, and emotional proximity between the producer and audience. Ultimately, *Cunk on Earth* embodies metamodernism as a response to the millennial shift in individual sensibility and the broader affective reorientation of the contemporary age.

Anahtar Kelimeler Metamodernizm • Belgesel • Kurmaca Belgesel • Dijital Kültür • Cunk on Earth

Keywords Metamodernism • Documentary • Mockumentary • Digital Culture • Cunk on Earth

Extended Summary

Human agency, social organisation, political life, and the transformations that unfold throughout history directly shape culture as a living and evolving structure. Like an organism, it continually adapts, influencing and being influenced by its environment. In the contemporary era, the most radical transformation of cultural production has coincided with the turn of the millennium and the onset of digitalisation. The widespread diffusion of the Internet the democratisation of mobile technologies, the accessibility of online services, and the participatory habits fostered by Web 2.0 have fundamentally altered the dimensions and practices of cultural creation. Within this digital ecosystem, internet users have become prosumers—simultaneously producers and consumers—contributing to the constant circulation and reproduction of cultural content. Beyond the technological sphere, global phenomena such as climate crises, political polarisation civil wars, economic collapses, and mass migrations have deeply affected not only cultural production but also the subject who creates and consumes culture. The inadequacy of postmodern frameworks to explain these complex transformations has stimulated the search for a new paradigm, paving the way for metamodernism. Emerging as a response to the limitations of both modernist and postmodernist thought, metamodernism integrates their methodologies while transcending them, articulating a new structure of meaning and feeling that oscillates between the two poles.

Metamodernism thus positions itself as a potential cultural logic of the digital age—a framework capable of describing the emotional, aesthetic, and intellectual sensibilities of the twenty-first century. Characterised by terms such as post-irony, constructive pastiche, empathic self-reflexivity and new sincerity, metamodernism is neither a rejection nor an affirmation of its predecessors but a dynamic negotiation between them. It has become increasingly visible in contemporary audiovisual culture, where sincerity and irony, optimism and doubt coexist in productive tension.

The mini-documentary *Cunk on Earth* (2022, dir. Christian Watt) exemplifies this sensibility through its formal simplicity, humorous self-awareness, and engagement with art, history, and everyday human experience. Employing descriptive and thematic analysis, this study investigates how the series materialises the cultural logic of metamodernism through both narrative and stylistic strategies. While the rise of digital media has facilitated the spread of metamodern attitudes, interpreting metamodernism solely through a technological-determinist lens risks oversimplification. The emotional core of the metamodern condition is not contingent upon advanced digital tools—virtual reality, augmented interfaces, or hyperreal visual effects—but upon the individual's subjective and affective experience. Cultural productions that prioritise emotion, authenticity, and human vulnerability, even when using technology merely as a medium, more effectively capture the sensibility of the metamodern subject.

As demonstrated in *Cunk on Earth*, sincerity, ordinariness, and emotional resonance replace postmodern detachment with nuanced empathy. Therefore, metamodernism should be regarded not as a reactionary return to modern ideals nor a continuation of postmodern relativism, but as a shared vocabulary that reclaims meaning and feeling through renewed methods of expression. By oscillating between irony and belief, critique and construction, metamodernism encapsulates the affective and cultural temperament of the current digital era and provides a coherent interpretive framework for understanding its creative outputs.

*Postmodernizm ölüdür,
ancak tamamıyla daha tuhaf bir şey onun yerini almıştır.
Andrew Searle, 2009.*

Giriş

Dijital çağda kültürel üretim, tüketim ve dağıtım biçimleri köklü dönüşümler geçirmiş; bu süreçte siber sanat, hipermodernizm, hız kültürü gibi çeşitli kavramlar ortaya atılmış olsa da dönemin kültürel mantığını kapsayıcı biçimde açıklayabilen ortak bir kuram geliştirilememiştir (Virilio, 1995; Redhead, 2004; Levy, 2001). Özellikle 2010'lu yıllardan itibaren ekonomik, politik ve sosyolojik dönüşümlerle birlikte kültürel alanda yaşanan değişimleri anlamlandırmak için yeni bir terminolojiye duyulan ihtiyaç belirginleşmiştir. Frederic Jameson'ın postmodernizmi geç kapitalizmin kültürel mantığı olarak tanımladığı yaklaşım (Jameson, 1991a), bu arayış için önemli bir referans noktasıdır. Benzer biçimde, Hollanda'da Timotheus Vermeulen ve Robin van den Akker tarafından önerilen metamodernizm kuramı, farklı kültürel ürünlere dair bir kapsayıcılık gösteren, biçimsel ve estetik olarak belirli koşullar ve uzlaşılar öneren, modernizm ve postmodernizmin kimi yönlerini birleştiren, ancak ikisinin de ötesine geçen bir kültürel duyarlılığa işaret etmektedir (Vermeulen & van den Akker, 2010: 3).

Bu yeni his yapısı, Luke Turner'ın *Metamodernist Manifesto*'suyla biçimsel bir çerçeve kazanmış; sanatta, sinemada ve dijital kültürde giderek görünür hale gelmiştir (Turner, 2011). Dogma 95 gibi önceki manifestocu hareketlerden farklı olarak metamodernizm, tekil bir estetik değil, çağın değişen duygusal ve düşünsel yönelimlerini açıklamaya çalışan bir his yapısı ve kültürel mantık önermektedir. Ayrıca Dogma 95'ten bu yana bu tür bir girişim bulunmaması metamodernizmi incelemeye değer kılmaktadır.

Dijitalleşme, ağ toplumu ve prosumer kültürü gibi olguların yaygınlaşmasıyla kültürel üretim koşulları dönüşmüş, izleyici katılımcıya, hatta üreticiye evrilmiştir. Bu dönüşüm, kültürün hem üretildiği hem de yeniden dolaşıma sokulduğu dijital kamuların doğmasına yol açmıştır. Modernizmin akılcı ve düzenli yapısıyla postmodernizmin ironik, parçalı ve mesafeli tavrına karşın metamodernizm, bu iki uç arasında metaxis kavramının işaret ettiği biçimde bir salınımı temsil etmektedir. Turner'a göre metamodernizm; ironi ile samimiyet, umut ile melankoli, yapıbozum ile yeniden inşa arasında sürekli salınmaktadır (Turner, 2011). Böylece, modernist idealizmin ciddiyetini postmodern ironiyle harmanlayan; duyarlılık, his ve duyguyu yeniden kültürel alana taşıyan bir düşünme biçimi önermektedir. Vermeulen ve van den Akker'in ifade ettiği şekilde metamodernizm, 21. yüzyılın kültürel mantığı olarak dijital çağın ruhunu tanımlamaktadır. Sanatsal ya da kültürel üretim pratiği olmanın ötesinde bir kültür kuramı ve düşünüş tarzına evrilmiştir (Vermeulen & van den Akker, 2010).

Bu bağlamda çalışmanın temel amacı; dijital çağın yeni kültür teorisi olma yolunda gelişim gösteren metamodernizmin kavranması aracılığıyla; metamodern çağda belgesel üretimine dair tespitlerde bulunmak; *Cunk on Earth*¹ adlı kurmaca belgesel serisini metamodern duyarlılık üzerinden incelemeye tabi tutmaktır. İnceleme sonucunda metamodernizmi hangi biçim-içerik özellikleri üzerinden somutlaştırdığı tespit edilen dizinin, mevcut dijital dönemin kültürel mantığına katkısının belirlenmesi de hedeflenmiştir. Bu doğrultuda, *Black Mirror* dizisinin yaratıcısı Charlie Brooker tarafından yazılan ve Christian Watt tarafından yönetilen *Cunk on Earth* (BBC/Netflix, 2022) dizisi, metamodern duyarlılığın biçim-içerik özelliklerini görünür kılması açısından, amaçlı örneklem yöntemiyle seçilerek analize tabi tutulmuştur. Komedi, parodi ve kurmaca belgesel türlerini sentezleyen bu yapıım çağın ekonomik, kültürel ve toplumsal gündemlerine mizahi bir perspektiften yaklaşmaktadır. Öte yandan ironiyet, sade estetik, yapıcı pastiş, çift çerçeveli anlatı

¹<https://www.imdb.com/title/tt16867040/>

ve performatizm gibi metamodern temalara dair yoğun izler içermesi, diziyi araştırma nesnesi olarak ele almaya uygun kılmaktadır. Başrolde yer alan ve hayat verdiği kurgusal karakter Philomena Cunk ile diziyi ismini veren Diane Morgan'ın BAFTA ödülleri En İyi Kadın Komedi Performansı adaylığı kazanması da seri açısından önemli bir kerteriz noktasıdır.

Dizinin bölümleri incelenirken yürütülen tematik analiz yöntemi göstermiştir ki *Cunk on Earth* belgesel dizisi gerçek bir metamodern kültürel ürün profili sunmaktadır. Kuramın önerdiği on iki ayrı metamodern metodun yalnızca biri hariç tamamına uygun somut örnekler içeren eser bu uygunluğu açılış jeneriğinden, son bölümünün son karesine kadar istikrarlı biçimde sürdürmektedir. Kendi yapıt olma halinin farkında olan, seyircisiyle doğrudan temas kuran, sıradan ve tuhaf olana önem atfeden, sevimli, sade, yalın ve sıradan görünen ancak aynı anda epik ve destansı öğeler de barındıran bu dizi Metamodernizmin önerdiği kültürel mantığı ve his yapısını doğrudan yansıtmaktadır. Dolayısıyla bu çalışmanın, incelenen belgeselin çağdaş benzerlerinde yürütülecek tematik analiz çalışmalarına ve metamodern okumalara yönelik bir referans oluşturması da makul bir projeksiyon olarak görülmelidir.

Milenyum Sonrasını Anlamak: Krizler, Dijitalleşme ve Duygu Dünyası

Fukuyama'nın tarihin sonu tartışması (Fukuyama, 1992: 12), liberal demokratik düzenin kalıcı istikrar vaadini simgelerken, 2000'ler boyunca yaşanan ekonomik dalgalanmalar, savaşlar, terör eylemleri ve göç dinamikleri bu iyimserliğin sınırlarını açığa çıkarmıştır. Kagan'ın tarihin dönüşü, Milne'in tarihin intikamı ve Badiou'nun tarihin doğuşu gibi karşıt tezleri, yeni yüzyılda krizlerin tarihsel ivmeyi yeniden belirlediğini göstermiştir (Kagan, 2008; Milne, 2012; Badiou, 2012). Arquilla'nın tarihin bükülmesi önerisi (2011) ise, doğrusal ilerleme anlatısının kırılmasını kavramsallaştırarak kültürde ve uygulamada yaşanan değişimi özetleyen kapsayıcı bir çerçeve sunması bakımından önemlidir. Akker ve diğerleri tarihin bükülmesi kavramını kabul ederken, milenyumla başlayan dönüşümlerin kültürel izdüşümlerini, Jameson'ın geç kapitalizmin kültürel mantığı (1991a) kavrayışı üzerinden yeniden tasarlamıştır. Postmodernizmin ironi, sorgulama ve yıkım refleksleri, 2000'lerin kriz ortamını algılamada yetersiz kalmaya başlamış; Batı kapitalizminin değişen hâkim his yapısını adlandırma ihtiyacı öne çıkmıştır. Akker ve arkadaşlarının metamodernizm önerisi işte bu bağlamda, modern ve postmodern arasında salınan yeni his yapısını adlandırmaktadır (Akker vd., 2021: 16–19).

Siyasal-ekonomik krizlerle eşzamanlı olarak yaygınlaşan dijitalleşme ve ağ toplumu yapısı, kültürel üretimi ve dolaşımı kökten dönüştürmüştür. Prosumer katılımı, platform ekonomileri ve ağ temelli kamular; üretim, yeniden üretim ve tüketimi aynı ekosistemde buluşturarak izleyiciyi, kültürel eserin kullanıcısı ve yaratıcısına dönüştürmeye başlamıştır. 1999 Seattle ve 2001 Genova protestolarından, 2010–2012 Syntagma, Indignados ve Occupy dalgalarına uzanan toplumsal hareketler; 11 Eylül sonrası güvenlik rejimleri; 2008 finans kriziyle derinleşen eşitsizlikler ve ekolojik kaygılar toplumsal yapıyı yoğunlaştırmıştır (Hardt & Negri, 2011; Castells, Caraça & Cardoso, 2012). Özellikle Vermeulen ve Akker tarafından yürütülen *Notes on Metamodernism* (2010), *Watching Television with Jacques Ranciere: US "Quality Television, Mad Men an the Late Cut* (2013) ve *Metamodernizm: Postmodernizm Sonrası Tarihsellik, Duyuşsallık ve Derinlik* (2021) gibi öncü çalışmalarda saptandığı şekliyle, bu gelişmelere paralel olarak sanatsal alanda; yeni romantizm, el sanatlarında yeni üslupçuluk, tasarımda yeni estetik, edebiyatta yeni samimiyet, müzikte new weird/nu folk, sinemada quirky cinema ve televizyonda quality TV gibi akımlar, postmodern kalıpları kullanarak onları aşmaya yönelik estetik eğilimleri görünür kılmaya başlamıştır (Vermeulen & van den Akker, 2010; van Tuinen, 2021; Sterling, 2012; Konstantinou, 2009; Poecke, 2014; MacDowell, 2012; Vermeulen & Rustad, 2013; Allen & McQuade, 2011). Böylelikle bugünün baskın kültürel mantığının oluştuğu ve olgunlaştığı bir dönem olarak 2000'ler, Jameson'ın postmodernizmin ortaya çıktığı döneme yaptığı vurguya benzer biçimde (Jameson, 1991: 194) bir önem atfedilmesine olanak sağlamaktadır. Özetle yeni milenyumla birlikte küresel boyutta

yaşanan kırılmaların, krizlerin ve çözümlerin yeni bir his yapısı oluşturduğu, Williams'ın işaret ettiği şekilde duygu yapısının değiştiği (Williams, 1954: 37-38) ve bu yeni global hissiyatın kavranabilmesi noktasında postmodernizmin yetersiz kaldığı görülmüştür. Bu noktada kültürel yoğunlaşmaların belirli biçim ve içerik uzlaşımlarına yöneldiği ve bu girişimlerin ortak kelime dağarcığı olarak metamodernizm öne çıkmıştır.

Metamodern Kültürel Ürünleri Tanımlamak

Metamodernizmin kültürel içeriklerde hangi biçim ve yöntemlerle görünür hale geldiğini anlamak, kuramın güncel üretim pratikleriyle ilişkilendirilmesi açısından önemlidir. Yazar, yapımcı ve kuramcı Greg Dember, farklı kültürel biçimlerden hareketle metamodern duyarlılığın somutlaştığı on bir yöntemi tanımlamıştır. İlk kez 2018'de çevrimiçi² olarak sınıflandırdığı, ardından 2024'te yayımladığı *Say Hello to Metamodernism* adlı eserinde genişlettiği bu yöntemler, çağdaş kültürel üretimde tekrarlayan biçim-içerik stratejilerine işaret etmektedir (Dember, 2024: 51-52).

Tablo 1

Metamodern Kültürel Ürünlerin Başat On Bir Özelliği

On Bir Metamodern Yöntem ³	
Empathic Reflexivity	Empatik Özdeşünümsellik
Narrative Double Frame	Çift Çerçeveveli Anlatı-Performatizm
Oscillation Between Modern and Postmodern Dualities	Modern ve Postmodern İkilikler Arasında Yapılan Salınım
Quirky	İlginç/Tuhaf
Tiny-Metamodern Minimalism	Minik/Küçük-Metamodern Minimalizm
Epic/Metamodern Maximalism	Büyük/Destan-Metamodern Maksimalizm
Constructive Pastiche	Yapıcı Pastiş
Ironesty	İroniyet
Normcore	Sade Estetik
Overprojection /Anthropomorphizing	Aşırı Projeksiyon-Antropomorfizasyon
Meta-Cute	Meta-Sevimli

Kaynak: Dember, 2024: 52-65.

Dember'a göre metamodern eserler, bu yöntemlerin birini ya da birkaçını kullanarak dönemin his yapısını yansıtmaktadır. Yöntemlerin bilinçli biçimde uygulanması zorunlu değildir; zira dönemin egemen duygulanımı, üretici niyetinden bağımsız biçimde bu stratejilerin doğal olarak ortaya çıkmasına imkân tanıyacaktır. Böylece eser hem sanatçının bireysel deneyimini hem de toplumsal atmosferin kolektif duyarlılığını somutlaştırmaktadır. Bu nedenle metamodernizmin kavramsal olarak tam yerleşmediği dönemlerde üretilen eserlerde dahi, bu yöntemlerin izlerini tarihsel bağlam üzerinden okumak mümkündür.

Empatik Özdeşünümsellik

Postmodernizmin önemli bir kavramı olan özdeşünümsellik, sanat eserinin mutlak gerçeklik iddiasını reddeder. Metamodernizm bu tavrı devralır ancak ona empati boyutu ekleyerek. Empatik özdeşünümsellik, eserin kendisine ve alıcısına yönelen içkin bir farkındalığı ve bunun vurgulanmasını karşılamaktadır. Bu durumda özne yalnızca yazar değil; izleyici, eser ya da üretim ortamı da bu konuma dâhil olabilmektedir. Modernizmin evrensel hakikat iddiasına karşı, metamodernizm hem öznelliği hem içtenliği kabul eder ve izleyiciyi eserin kurgusal alanına ortak etme amacındadır (Dember, 2024: 52-53). Ayrıca empatik

²<https://whatismetamodern.com/> (Erişim Tarihi: 14.08.2025).

³Terimlerin Türkçe karşılıkları (Koparan, 2025) kaynağından orijinal biçimde alınmıştır.

özdüşünümsellik eserin yaratım sürecine, yapısına ve gerçek dünyadaki konumuna dair sürekli bir referans ve gönderme içermesidir ve bu yolla eserin gerçek dünyayla ilişkisini sorgulaması ya da bozması sağlanmaktadır (Barbieri, 2020: 27-28).

Çift Çerçevesel Anlatı-Performatizm

Raoul Eshelman'ın performatizm teorisinde yer alan çift çerçevesel anlatı, izleyiciyi iki katmanlı bir deneyime davet etmektedir. Dış çerçeve kurmacanın inandırıcı sınırlarını kurarken iç çerçeve, duygusal özdeşleşmeye zemin hazırlamaktadır. Bu yapı, ironiyle değil duygusal katılımı çalışan bir anlatı düzeni yaratır. Böylelikle anlatı hem kendi kurmacasına mesafe koyar hem de alıcının duygusal tepkisini güçlendirir. Eshelman'ın ifadesiyle bu yapı, ironisiz bir inanç alanı açmakta (Eshelman, 2000: 16) ve metamodern salınımın anlatısal biçimini oluşturmaktadır (Eshelman, 2008: 3; Dember, 2024: 56).

Modern ve Postmodern İkilikler Arasında Yapılan Salınım

Vermeulen ve Akker, metamodernizmin özünü metaxy kavramıyla ve salınım hareketiyle açıklamaktadır. Voegelin'in, özellikle Platon'un *Symposion* incelemesinde vurguladığı arada olma ve zıtlıklar arasında salınma hâli metamodern his yapısının da temelinde bulunmaktadır (Voegelin, 1989 119-120; Vermeulen vd., 2021: 18). Metaxy ya da sarkaç terimlerinin tercih edilmesindeki tek amaç ikilikleri ve insani durumları betimlemek ya da güncel sanatsal pratikler için yeni bir estetik model önermek değildir. Aksine salınım hareketi, 21. yüzyılda yaşamanın ve dönemi deneyimlemenin ne anlama geldiğini kavramayı kolaylaştırmakta ve metamodern duyarlılığı ortaya koymaktadır (Vermeulen vd., 2021: 25-26).

İlginç / Tuhaf

İlginç (quirky) terimi James MacDowell tarafından, çağdaş kültürün örneklerini tanımaya olanak sağlayan estetik bir hassasiyeti ifade etmek amacıyla geliştirilmiştir (MacDowell, 2010: 14). İlginç estetiğini sinemada (Wes Anderson estetiği), televizyonda (*Pushing Daisies*, *New Girl*, *Flight of the Conchords*), müzikte (Jon Brion, Sufjan Stevens), alternatif stand-up gösterilerinde (Dimitri Martin, Josie Long), radyo programları ve podcastlerde (*This American Life*, Maximum Fun Network) görmek mümkündür (MacDowell, 2016: 83). Tuhaf ya da ilginç olarak da nitelendirilebilecek quirky, MacDowell tarafından metamodern bir estetik hassasiyet olarak tanımlanmıştır (MacDowell, 2021: 56). İlginç, tuhaf karakterler ve mizahi aşırılıklar aracılığıyla, kırıl-ganlıkla empatiyi birleştirmektedir. Dember'a göre kahramanca tuhaf olarak nitelendirilebilecek karakterler aracılığıyla ciddiyetin bölünmesi hedeflenmektedir ve bu karakterler tuhafılıkları sayesinde normun ve evrenselin ötesinde, herkesin deneyimleyebileceği bir kırıl-ganlığa ulaşmaktadır (Dember, 2024: 59).

Metamodern Minimalizm & Metamodern Maksimalizm

Metamodernizm, minimalizmi modernizm ve postmodernizmden miras alınan bir yöntem olarak kabul ederek onu farklı bir doğrultuda yeniden konumlandırmaktadır. Metamodern minimalizmin görünürlük kazandığı içerikler arasında düşük bütçeli film ve diziler, amatör oyuncularla çekilen yapımlar ve doğaçlama diyaloglarla örülen gündelik yaşam öyküleri yer alır. Metamodernizm, minimalizmi modernist özcülükten, maksimalizmi ise postmodern gösteriştten ayırarak ikisini bir salınımda kullanmaktadır. Minimal öyküler kırıl-ganlık ve içtenliği öne çıkarırken; epik anlatılar ya da detay zenginliği gibi maksimal yönler coşku, ihtişam ve duygusal yoğunluk yaratmaktadır. Bu iki yöntem, metamodernizmin duygusal kutuplarını minimalizm ve maksimalizm üzerinden temsil etmektedir (Dember, 2024: 60-61). Ayrıca metamodern kültürel üretimlerde sıklıkla minik ve epik özelliklerin birlikte işlendiği görülmektedir. Bu durum metamodernizmin özünde yer alan salınım hareketinin estetik düzlemde görünür olmasını sağlayan bir yönetime dönüşmektedir.

Yapıcı Pastiş

Postmodern dönemde parodiye yaklaşan pastiş, metamodernizmde yıkıcı değil, birleştirici bir yönelim kazanmıştır. Yapıcı metamodern pastiş, üzerine eğildiği eser ya da figürle kendisini bir tür ortak deneyim alanı inşa ederek bütünleştirir. Bu anlamda öykünmeye yakındır; fakat bağlamı gereği mizahi ve absürt öğelere başvurmadan da çekinmez. Yeniden ürettiği esere saygı duyar, öykünür, onu sorgulamaya açar, gerekirse eleştirir ve aynı anda yeniden anlam kazandırır. Bu tavır, geçmişle barışık ama geleceğe dönük ve özellikle yapıcı bir yeniden üretim pratiği meydana getirmektedir (Dember, 2024: 62).

İroniyet

Dember'in ironi ve samimiyet kelimelerinden türettiği ironiyet, postmodern ironinin mesafesini korurken yeni bir duygusal yakınlık kurmayı da amaçlamak yöntemidir. Bu estetik, söylenenin klişe olduğunun farkında olarak yine de ona değer vermekle ilintilidir. Yeni samimiyet ve postironi kavramlarıyla iç içe geçen ironiyet, iyimserlik ile kinizm, içtenlik ile alay arasında salınan bir estetik dengeyi temsil etmektedir (Dember, 2024: 62; Konstantinou, 2017: 110-111).

Sade Estetik

Normal ve hardcore terimlerinden üretilen sade estetik (normcore) kavramı, moda ve kültürel üretim bağlamında ortaya çıkan; bilinçli bir biçimde sade, sıradan ve normal giyim tarzını benimsemeyi ifade eden estetik bir hareket olarak tanımlanmaktadır. Yoğun biçimde bireyselleşmiş postmodern moda anlayışına tepki olarak gelişen sade bir estetik görünüm çabası olarak özetlenebilir (K-Hole, 2013). Gösteriştikten uzak, sıradan giyimi bilinçli biçimde seçmek, herkesle birlikte biri olma yönelimini karşılamaktadır. Sade estetik, bireyin hem kendisiyle hem de başkalarının içsel deneyimleriyle bağlantı kurma yetisini kategorik kimliklere kıyasla öne çıkarması bakımından, sessiz ama radikal bir biçimde metamodern bir yöntem olarak öne çıkmaktadır. Gündelik yaşamın içindeki anlamı görünür kılmayı hedefleyen metamodernizme uygun biçimde sade estetik, bireylerin kimliklerini moda aracılığıyla sade ve sıradan bir estetik üzerinden ifade etmelerine olanak tanımaktadır (Dember, 2018).

Antropomorfizasyon & Meta Sevimlilik

Antropomorfizm, insani özelliklerin nesne, hayvan veya teknolojik varlıklara aktarılması yöntemidir (Guthrie, 1993: 6). Metamodern bir yöntem olarak kullanımı bu tanımın ötesine geçerek insani özellikler taşıyan bu karakterlerin öyküye müdahale etme ve anlatıyı etkileme koşuluna odaklanmaktadır. Bir karakterin insani özellikler taşıyan bir nesne ya da bir hayvan olması tek başına yeterli görülmez. Aksine öyküde geçerli bir konumda bulunmalıdır. Meta-sevimlilik ise bu insani aktarıma ek olarak insan karakterlerin sevimliliği ve bu sevimli olma halinin farkındalığında aranmaktadır (Ngai, 2012: 1-2). Her iki yaklaşım da ironik mesafe ile duygusal samimiyetin kesiştiği estetik alanlardır. Masumiyet, çocukluk, duygu ve eleştirel bilinç bu estetikte bir arada bulunur (Dember, 2024: 64). Antropomorfizm, modernizm ile postmodernizm arasındaki salınım üzerinden tanımlanmaktadır. Meta-sevimlilik ise hem antropomorfizasyon hem de ilginç yöntemiyle örtüşen, çocuksu masumiyeti ve sadeliği çağırıştırır ancak yetişkinlere yönelik kavram ve özelliklerle bağlantılıdır.

Bu tema listesine ek olarak Koparan, 2025 yılında yayınladığı çalışmasında altı ayrı kültürel eseri metamodern yöntemler üzerinden incelemiş, temalara uygunluk gösteren bu içeriklerin tümünün, aynı zamanda çeşitlilik (diversity) adını verdiği yeni bir temaya dahil edilmesi gerektiğini tespit etmiştir. Koparan, çalışmasında Dember'in yöntemlerine on ikinci bir başlık ekleyerek çeşitliliği etnik, biyolojik ve ideolojik farklılıkların görünür kılınması şeklinde tanımlamıştır. Ona göre çeşitlilik, metamodernizmin sınırları aşan, çoğulcu ama uyumlu dünyasına karşılık gelmektedir (Koparan, 2025: 399-404). Özetle, bu yöntemler dönemin

dijital kültüründe üretilen her tür içerikte az ya da çok görünür hale gelmektedir. Dember ve Koparan'ın sınıflandırmaları, metamodern estetiğin biçimsel ve duygusal stratejilerini haritalandırmak için önemli bir temel sunar. Bu bağlamda *Cunk on Earth* dizisinin çözümlemesinde bu yöntemlerin izlerini sürmek, meta-modern duyarlılığın somut estetik göstergelerini belirlemek açısından verimli olacaktır.

Metodoloji

İlgili çalışma, içerdği yöntem ve analiz nesnesi bağlamında; genel tarama modeline uygun biçimde tasarlanmıştır. Genel tarama modeli fazla sayıda ögeden oluşan bir evrende, evrene dair genel bir tarama yapmak amacıyla ve evrenin tamamının -ya da bir parçasının- incelemeye tabi tutulmasını ifade etmektedir (Karasar, 2012, s. 79). Örneklem özelinde geniş kapsamlı bir yargıda bulunabilmek ve betimleyici sonuçlara erişebilmek amacıyla kullanılması ise genel tarama modelinin bu araştırmaya uygun bir model olarak öne çıkmasında etkili olmuştur. Araştırma deseni takip edilirken tematik analiz ve betimsel analiz yöntemleri eş zamanlı biçimde uygulanmış ve veri toplama aşamasında oluşturulan temalar, betimsel bir biçimde hem biçim-içerik açısından hem de metamodernizmi var etme yolları üzerinden tahlil edilmiştir.

Araştırma alanının kategoriler içermesi ya da kategorizasyona uygun bir alan olması, çalışma sorunsalından hareketle bir durum tespiti yapılması ve bir olgunun, belirli temalar kapsamında analize tabi tutulması nedeniyle tematik analiz yöntemi uygun görülmüştür. Tematik analiz, kuramsal çerçevesi Virginia Braun ve Victoria Clarke tarafından tanımlanan bir yöntem olarak verinin içerdği kalıp ve tekrarların belirlenmesi, analiz edilmesi, temalar altında değerlendirilmesi ve ayrıntılı biçimde açıklanmasına dayanmaktadır. Bir olgunun toplumsal karşılığının etkileri olan çıktılarının ve anlamlarının yollarını araştırmayı sağlayan bir yöntem olarak (Braun & Clarke, 2006: 79-81) işleme alınan tematik analiz, metamodernizm incelemesi içeren bu çalışmaya uygunluk taşımaktadır. Yöntem, verilerden ortaya çıkan temaları tanımlamayı, keşfetmeyi ve neden-sonuç ilişkileri üzerinden karşılaştırmayı mümkün kılarken (Guest, vd., 2012: 31) öte yandan araştırmacının metinlerin, ifadelerin veya temsillerin ardındaki kültürel dinamikleri tespit ederek yorumlayabilmesine de zemin hazırlamaktadır (Thomas, 2020: 149). Özetle tematik analizin; bir belgesel dizisinin, yeni gelişen bir kültürel kuram üzerinden okunması amacıyla tasarlanan bu araştırmada, kuramın ne oranda karşılık bulduğunun tespitinde verimli olacağı da açıkça görülebilmektedir.

Betimsel analizin temel amacı bulguları düzenli, yorumlanmış, neden sonuç ilişkileri net biçimde tanımlanmış, dolayısıyla yeniden yorumlanabilecek bir halde ve açık biçimde raporlamaya imkân tanımaktır. Bir sürecin nasıl başladığını ve sürdüğünü tespit edebilmenin yanı sıra “ne-neden” sorularına yanıt verebilmek amacıyla olan bu çalışmanın yöntemi olarak tematik ve betimsel analiz yöntemlerinin uygulanması da böylece bir zemin kazanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2018: 239; Türkdöğün ve Gökçe, 2015: 345). Bu yöntemlerin uygulanacağı analiz metası, amaçlı örneklem tekniğiyle belirlenmiştir. Eser tabiatı itibarıyla bir mini dizi ve en uzun 29 dakika olmak üzere toplamda beş bölümden oluşan bir tasarıma sahiptir. Bu nedenle bölümlerden rastlantısal seçim yapılmamış, dizinin tüm bölümleri incelemeye alınmıştır. Böylece metamodernizme dair görüşlerin, dizinin herhangi bir bölümünün neredeyse herhangi bir anından takip edilebilme potansiyeli kendiliğinden vurgulanmıştır. Ek olarak metamodernizmin moda bir sözcük ya da yüzeysel bir form olmanın ötesinde, geniş kapsamlı bir kuram olma ihtimalinin zemini de böylece güçlenmiş görünmektedir.

Cunk on Earth Belgeselini Metamodernizm Üzerinden Okumak

Merkezinde Philomena Cunk (Diane Morgan) adlı sunucunun bulunduğu ve onun meraklı, muzip, anlaşıl-maz, tuhaf ve çoğu zaman mantıksız soruları etrafında şekillenen *Cunk on Earth*, beş bölümlük bir belgesel dizisi olarak yayımlanmıştır. Kendini tanımladığı şekilde ve biçim-içerik özelliklerinden de görülebildiği üzere kurmaca ile belgesel arasında salınan, döküdrama türüne dahil edilen serinin yaratıcısı, yönetmeni

ve baş yazarı Christian Watt, yapımcıları ise Samantha Ames ile Tom Baker olarak kaydedilmiştir. BBC ve Netflix'in ortak yürütücü ve yayıncı olduğu *Cunk on Earth* dizisinin hikayesi insanlığın biyolojik bir tür olarak bugüne dek geçirdiği evreleri ve dönüşümleri uzmanlarıyla gerçekleştirilen röportajlar aracılığıyla ortaya koymaktır. Yerbilimciler, tarihçiler, teologlar, biyologlar, mimarlar, uzay mühendisleri ve kültür-sanat kuramcıları katılımcı olarak dizide yer almaktadır. Bu röportajlarda uzmanlık alanlarına dair tuhaf ve anlaşılması güç sorular sorulan katılımcılar, Philomena Cunk'a cevap verirken esasen izleyicinin de anlayabileceği netlikte açıklamalar yapmaya yönlendirilmektedir. Gündelik siyasetin, gündemin, popüler kültürün ve sosyal konuların alaycı bir dille dahil edildiği bu seride Cunk, tarihin dönüm noktalarına dair sorularıyla bile bir mizah üretmektedir. İçeriğin belgesel yönü ve işlevi ihmal edilmeden bilgilendirici içerikler sunulmaktadır. Yapımı, dağıtımı ve tüketimi tamamen dijital platformlar üzerine tasarlanan ve uygulanan *Cunk on Earth* belgeseli kazandığı bilinirlik ve popüler kültür motiflerine dönüşmeye başlayan mizahi anlarıyla incelemeye değer bir kültürel metaya dönüşmüştür. Eser, mevcut dijital dönemde belgesel üretimine ve metamodernizm üzerinden incelemeye dair potansiyeli nedeniyle ayrıca önem kazanmaktadır.

Tablo 2*Cunk on Earth Belgeselinin Künyesi*

Yayın Tarihi	2022-2023
Süre	28dk (ortalama bölüm süresi)
Yönetmen	Christian Watt
Yazar	Christian Watt, Ben Caudell, Eli Goldstone, Diane Morgan, vd.
Yapımcı	Samantha Ames, Tom Baker, vd.
Tür	Komedi / Döküdrama / Dizi

Kaynak: <https://www.imdb.com/title/tt16867040/fullcredits/>

Metamodernizm üzerinden incelendiğinde *Cunk on Earth* belgeselinin kendini tanımlarken bile kullandığı kurmaca belgesel göz ardı edilmemelidir çünkü sahte ya da kurmaca bir belgesel yapımının tuhaflığı, ilginçliği, çift çerçeveli anlatıyı ya da salınımı somutlaştırması hayli olası bir hal almaktadır. Ancak sırasıyla takip edildiğinde dizinin temalar listesinin en başından, empatik özdüşünümsellik üzerinden incelenmeye başlanması daha sağlıklı olacaktır.

Empatik özdüşünümsellik terimi eserin kendi yapısı, içeriği ve üretim süreci üzerine yoğun farkındalık geliştirmesini karşılamaktadır. Öyle ki bir kültürel materyalin yazılmış, çekilmiş, kurgulanmış ve yayınlanmış bir eser olduğu ve bir iş olarak tamamlanıp sunulduğu bilgisine haiz olması, bunu izleyicisinden saklamanın aksine doğrudan onunla paylaşması ve hatta başka kültürel üretimlerin de farkında olarak, onlarla aynı evrende üretildiği ve tüketildiği bilincini yansıtması eserin empatik özdüşünümselliği somutlaştırdığının önemli göstergeleridir. Eserin farklı bir boyutta yer aldığını ve bunun farkında olduğunu vurgulamasının en kolay yöntemlerinden biri olan yabancılaştırma efekti hem metamodern yapısı hem de belgesel yönü nedeniyle *Cunk on Earth* dizisinde sıkça yer almaktadır. Öte yandan bunun bir dizi olduğu, “bu bölümde ... konulara eğileceğiz” bilgilerinin paylaşıldığı, ekrana binen yazı ve görsellerin doğal ve gerçekçi akışı bozduğu anlar da yine empatik özdüşünümselliğe dair önemli kırılımlar yaratmaktadır. Ek olarak dizinin farklı dizilere, filmlere, popüler kültür motiflerine yaptığı göndermeler ve her bölümde mutlaka klibine yer verdiği *Pop Up the Jam* şarkısına yapılan referanslar da empatik özdüşünümsellik kapsamında okunmalıdır.

Şekil 1

Dizinin seyirciyle göz teması kurarak açıldığı ilk sahneden görsel. (Bölüm 1, 00:00:11)

Kaynak: <https://www.netflix.com/title/81516751>

Dizi henüz açılış sahnesinden itibaren izleyicisiyle göz teması kurarak içeriğine dair bilgiler vermeye başlar. Bu eserin bir belgesel olduğu, dünya ve insanlık tarihine dair bir konuya sahip olduğu, konuklarıyla görüşeceği konuları ve araştırdığı soruları aktararak bunun tamamlanmış ve izlenmesi için sunulan bir iş olduğunu vurgulayarak, izlenmek için vakit ve dikkat talep ederken aynı zamanda izleyiciyi özdeşleşmeden uzaklaştırmayı da amaçlar. Böylece empatik özdüşünümselliği kurmuş olur. Her bölümde yer verdiği popüler kültür söylemleri, şakaları, görselleriyle kendisi gibi diğer ürünlerin de farkında olduğunu yansıtan dizinin esasen izleyicisinin deneyimini hedeflediği ve onu keyifli bir şekilde bilgilenmeye açık hale getirmeyi amaçladığı görülebilmektedir.

Şekil 2

Karakterlerin hangi bölümde olduklarını yönetmene sorduğu empatik özdüşünümsel davranışı gösteren sahnelerden biri. (Bölüm 2, 00:13:28)

Kaynak: <https://www.netflix.com/title/81516751>

İzlenen içeriğin bir üreticisinin ve yaratım ekibinin var olduğu bilgisi, dizideki bazı röportajlarda kesinti yaratıp ekipten kişilerle konuşularak özellikle vurgulanmaktadır. Belgesel dizisinin belirli bir akış üzerinde

ilerlediği ve konuk araştırmacının söylediği bir söz üzerine sunucu Cunk'ın “bunu üçüncü ya da dördüncü bölümde söylemeliydi değil mi?” diyerek set ekibine dönmesi yine yabancılaştırma etkisinin yaratılmasına hizmet eden ve diziyi empatik özdüşünümselliğe taşıyan uygulamalardan biri olarak öne çıkmaktadır. Bu ve benzeri tüm özellikleri, temalardan ilki olan empatik özdüşünümsellik bağlamında düşünüldüğünde diziyi metamodern uygulamaların ilkinde tamamıyla uygun bir yapıya dönüştürmektedir. Belgesel dizisinin kurmaca bir eser olduğunu bilmesi ve bunu sık sık izleyicisine yansıtması, farklı ürünler ve eserlerle bağ kurarak onlarla aynı evrende var olduğunu aktarması ve epizodik özellikler barındırması gibi çeşitli yönleriyle birlikte dizi empatik özdüşünümselliği yoğun biçimde içermektedir.

İkinci tema olan çift çerçeveli anlatı; birbirine kenetli biçimde inşa edilen bir iç ve bir dış çerçeve içermektedir. *Cunk on Earth* belgesel dizisinin biçimsel ve içerik özellikleri aynı anda hem klasik anlatı hem de modern anlatı öğelerini barındıracak şekilde tasarlanmıştır. Öyle ki her bölüm farklı bir tema içerir ve bölümlerin başlarında bu epizotlar özellikle ekrana verilirken parçalı anlatıya sahip olduğu vurgulanmakta öte yandan olay örgüsü ve hikâyenin takip edilmesi ve dikkatin özdeşleşme üzerinden daima içerikte tutulmasına çalışılmaktadır.

Şekil 3

Eserin parçalı yapısını sunduğu çift çerçeveli anlatı inşalarından birine ait görsel. (Bölüm 5, 00:01:43)

Kaynak: <https://www.netflix.com/title/81516751>

Dizinin kurgusal bir eser olduğu ve Philomena Cunk karakterinin gerçek bir kişi olmadığı düşünüldüğünde meraklı kişiliğiyle sorularını uzmanlara sormak için ülkeleri gezen bir belgeselci kimliği taşımasının dizinin ikincil ve iç çerçevesini oluşturduğu görülmektedir. Eshelman'ın önerdiği şekilde dış çerçeve dizinin izleyicisinin gerçek dünyadan koparak diziyi izlemeye/tüketmeye razı olması aracılığıyla kurulmaktadır. Dizinin içeriği ve olay örgüsünün kendisi de takip edilmesi gereken ve kendi içinde tutarlı ve istikrarlı biçimde tasarlanmış bir iç çerçeveyi meydana getirmektedir. Bu bağlamda dizide çok sayıda örneğine rastlanan kesintiler, iç ve dış çerçeve arasındaki etkileşimi yaratan planlı bölümler ve takip edilmesi üzere tasarlanmış olay örgüsü de metamodernizmin ikinci teması olan çift çerçeveli anlatıya uygunluğu billurlaştırmaktadır.

Metamodern his yapısı ve kültürel mantığın üçüncü teması olan zıtlıklar arasında yapılan salınım, dizinin hem biçimsel özelliklerinde hem de baş karakteri özelinde görünüm kazanmaktadır. Belgesel dizisi; Philomena Cunk karakterinin araştırdığı konulara dair önemli kelimeleri, tarihleri ve karakterleri yanlış telaffuz etmesi ve uzmanların doğrusunu söylemesine rağmen yanlışını sürdürmesi, nükleer başlıkların keşfini dinlerken yapmacık bir biçimde duygulanmış taklidi yapması, tarihte bilinen ilk mağara resimleri ve hatta *Mona Lisa* tablosu dahil önemli sanat eserlerine duygusuz ve ironik biçimde yaklaşması, ukalalık ve bilgelik arasında müthiş bir cesaretle salınması, alanında kabul görmüş uzmanların bilgilerinin yanlış

olduğunu iddia edecek kadar samimi ancak ironik bir tavır sergilemesi gibi özellikleri üzerinden anlaşılacağı üzere içeriğin kendisi gibi baş roldeki karakterin de fazlasıyla kavram setleri arasında salınım gösterdiği bir kültürel materyal konumundadır. Dizi boyunca mizah üretirken dahi gülmeyen karakterin ironik ve duygusuz görüntüsü, konu nükleer başlıkların yaratacağı tahribata geldiğinde ağlamaya başlaması ancak tam o esnada müzik grubu Abba'dan konu açıldığında gülümseyerek tekrar normale dönmesi bu salınımlardan yalnızca birini oluşturmaktadır. Metamodernizmin önerdiği şekilde duygusuz duygudaşlık, ironik bir samimiyet ve coşkun bir ironi yaratılması noktasında önemli bir örneği somutlaştıran bu sahne, dizinin genelinde modern ve postmodern kavramlar arasında gerçekleştirilen salınımların karakter düzeyinde de özellikle tasarlandığını göstermektedir.

Şekil 4

Duygusuzluktan duygusallığa salınan karakter üzerinden zıtlıklar arası salınının görünür kılındığı sahneden bir görsel. (Bölüm 4, 00:27:23)

Kaynak: <https://www.netflix.com/title/81516751>

Sıradaki tema olan ilginç, komedi ve melodramın harmanlandığı anları, saçmalık derecesinde duygusuz komedi stillerinin öne çıkmasını, aşırı abartılı hareketlerle mizah üretilmesini, biçimsel olarak sadeleştirilmiş ve titiz bir yapaylık duygusunu sıkça yansıtan görsel-işitsel kültürel ürünleri karşılamaktadır.

Şekil 5

Hız. İsa'nın hayatının anlatıldığı ve ilginç temasını inşa eden örnek sahneden görsel. (Bölüm 2, 00:02:58)

Kaynak: <https://www.netflix.com/title/81516751>

Baş karakterin dizi boyunca ilginç kelime oyunları yapması, tarihteki önemli anlardan yaptığı çıkarımları eski erkek arkadaşı ya da çevresindeki tanıdıkları üzerinden yeniden yorumlayarak sunması, meslekleri dini inançlarla ya da biyolojik türleri film janrlarıyla karıştırması gibi özellikleri onun ilginç, tuhaf, titiz ve sade üslubunun ilginç temasına yaklaşmasını sağlamaktadır. Yapay bir sadelikle, şu an hayatta olmayan Hz. İsa, Galileo, Napolyon, Sokrates ya da Mısır firavunları gibi karakterleri yeniden canlandırıp onlarla konuştuğu sahneler başta olmak üzere dizinin iç çerçevesi tamamen ilginç temasına uygun biçimde tasarlanmıştır. Yapaylığı özellikle öne çıkaran görsel efektler, biçimsel olarak sade tutulmuş sahne tasarımları, duygusuz bir komedi üretme gayesi gibi özellikler, baş karakterin tuhaflıklarıyla birlikte ele alındığında dizinin neredeyse tüm açılardan ilginç temasına uygun bir örnek olduğunu göstermektedir.

Takip eden tema metamodern minimalizm; görsel-işitsel ürünlerin minimal hikayeler anlatması ve minimal biçimler üretme arzusu taşıması ve bu yönde biçim-içerik düzenlemeleri içermesini karşılamaktadır. İncelenen içeriğin yalnızca sunucusunun ve tarihteki kişileri canlandıran oyuncuların gerçek yaşamda profesyonel oyuncular olmasına karşın tüm konuklar kendi meslekleriyle öne çıkan araştırmacı ya da akademisyenlerdir. Dizi boyunca sıradan bir hikâye anlatılmadığı açıkça görülmektedir. Öte yandan incelediği konuları akademik bir dille aktarmaktan özellikle kaçınan; anlaşılır ve mizahi biçimde sunan dizinin, başta röportajlar olmak üzere sahne ve dekor tasarımlarının sadeliği dikkat çekmektedir. Dizinin neredeyse tüm dekorlarının minimal bir düzende ve gerçek mekanlardan oluşmaları da bu tema altında değerlendirilmelidir. Metamodernizm bağlamında salınımlar gerçekleştiren *Cunk on Earth* belgeseli aynı anda hem metamodern minimalizm hem de metamodern maksimalizm öğelerini kapsamaktadır. Öyle ki dekor, kıyafet, biçim ve üslup olarak minimali yeğleyen dizinin Amerika, Rusya, İtalya, İngiltere, Mısır ve İrlanda başta olmak üzere çok sayıda ülkede yapılan çekimler içermesi ve antik dönemlere dair canlandırmalar sunması gibi özellikleri bakımından da maksimalizmi doğrudan yansıttığı açıkça görülebilmektedir. Belirli sahnelerde detay ve dekor zenginliği sunan yapımlar aynı anda hem minik hem de epik olabilmektedir. Böylece aynı anda iki temaya da uygunluk inşa edilmiştir.

Şekil 6

Dizinin Ulusal Uzay Merkezi'nde çekilen ve minimalden maksimale geçişi somutlaştıran sahnesinden bir görsel. (Bölüm 5, 00:07:38)

Kaynak: <https://www.netflix.com/title/81516751>

Cunk on Earth dizisinin en önemli ve istikrarlı yapıcı pastiş örneği her bölümün başında yer alan açılış jeneriğinde görülmektedir. Leonardo da Vinci tarafından insan anatomisini kavrayabilmek, kaydedebilmek, bedenin ideal kompozisyonunu uygulayabilmek amacıyla resmedilen *Vitruvius Adamı* resmi, dünyayı

kavrayıp keşfedebilmek ve ideal anlayışlara sahip olabilmek amacıyla keşifler yapan Philomena Cunk'ı içerecek şekilde yeniden türetilmiştir. Yüksek rönesansın bir ürünü olarak değerlendirilen bu çizimin mevcut dijital dönemde ironik bir biçimde bilim insanlarıyla görüşmeler yapan kurmaca bir karakter üzerinden yeniden tasarlanması, metamodernizmle kavranabilecek bir yapıcı pastiş örneği olarak okunmalıdır. Eserin önemini, konumunu ve değerini seyreltmeden, onu eleştirmeden ancak alaycı bir ton ve anlam inşası sürecinde kullanarak hem orijinal eserin değerini hem de kendine yönelik bir aşinalık deneyimini türeten belgesel, bu anlamda yapıcı pastiş uygulamasını neredeyse kusursuz bir biçimde uygulamaya almıştır.

Şekil 7

Vitruvius Adamı ve Cunk on Earth çizimlerinde yapıcı pastiş örneği. (Bölüm 3, 00:01:04)

Kaynak: <https://www.netflix.com/title/81516751>

Takip eden tema ironiyet ise iki kutup olarak kavranacak ironi ve samimiyet arasındaki dinamik gerilimi tanımlayan metamodern yöntemdir. *Cunk on Earth* belgesel dizisi boyunca baş karakter Philomena üzerinden takip edilebileceği gibi duygusuz bir duygulanım içerik boyunca hakimken, tarihsel olarak hayli önemli olayların komşular ya da eski sevgililere bağlanması gibi ironik bir samimiyet tesisi de tüm bölümlerde özellikle görünür kılınmaktadır. Sanat tarihi açısından önemli tabloların isimleriyle kelime şakaları üreten, Joseph Stalin'e John Lennon diyen, İncil'i incik olarak okuyan, piramitleri dev mezarlıklar olarak yorumlayan, Hz. İsa'nın Hristiyan mı yoksa marangoz mu olduğu konusunda aklı karışık olan Cunk karakteri ironik bir çerçevede samimi bir görünüm yaratma çabasıdır ve dolayısıyla ironiyeti doğrudan üretmektedir. Öte yandan parçalı anlatı ve hikâye kesintileriyle ya da uzmanlara yönelttiği garip sorularıyla özdeşleşmenin ve samimiyetin önüne geçmeyi başaran Cunk, ironik bir samimiyeti ya da metamodern tabirle ironiyeti kendi karakterinde somutlaştırmaktadır. Aynı zamanda ironiyetin yöntemlerinden biri olarak, gerçek olmadığı izleyici tarafından açıkça bilinen bir durumun, kurgusal karakterler tarafından samimice savunulması, ancak ironik biçimde sürdürülmesi davranışını da yine Philomena Cunk karakteri üzerinden takip edilebilmektedir. Her bölümde ve sıkça görünüm kazanan bu girişim ironiyeti var eden koşullar arasında yer almaktadır. Ayrıca Philomena karakterinin, dizinin son sahnesinde, beş bölümdür fiziksel olarak bulunduğu mekanlardan, ülkelerden ve müzelerden “gerçekten oralara gitmişim gibi gösterebilecek misin?” şeklinde bahsetmesi, buna cevaben green box üzerinde duran oyuncuya, yönetmenin “bunun için endişelenme, bilgisayarda yapıyoruz ve bugünlerde çok kolay” yanıtını vermesi de önemli bir andır. Dizinin sonunda özellikle yer verilen bu sahneyle hem samimiyet hem ironi hem alay hem eleştiri hem de kurmaca yapıt haline yapılan vurgu açık biçimde üretilmiştir.

Şekil 8

Dizinin son sahnesinde yer alan bu sahne ironiyet, empatik özdüşünümsellik, çift çerçeveli anlatı, salınım, minimalizm ve sade estetik temalarını aynı anda inşa etmektedir. (Bölüm 5, 00:27:56)

Kaynak: <https://www.netflix.com/title/81516751>

Sade estetik hareketinin gösterişli moda tarzlarına karşı sadeliğin estetiğinin savunulması olduğu düşünüldüğünde *Cunk on Earth* dizisi, önceki temalarda da vurgulandığı üzere metamodern minimalizmi önceleyen, genel tasarımı bağlamında sadeliği merkeze alan, gösterişten ve şatafattan uzak kıyafet seçimlerine yönelen, giysi tercihlerinde düz ve sade parçaların ve kumaşların seçildiği bir yapım olarak öne çıkmaktadır. Sadeliğin estetiğini vurgulama amacıyla ve karakterlerinin -yalnızca dış görünüşleri bağlamında- herhangi biri olma lüksünü ellerinden almayan eser, herhangi biri olmak ve herkesle birlikte birileri olmak noktasında sade estetik temasına doğrudan uygunluk teşkil etmektedir. Dizinin neredeyse tamamında görülebilecek bu sadelik tercihlerinin metamodernizm kapsamında yer alan temalara doğrudan uyum sağladığı saptanmıştır.

Antropomorfizasyon tekniği ise öykünün dramatik yapısı içerisinde bulunan karakterler aracılığıyla, insan kişiliğinin ve insani niteliklerin hayvanlara, yaratıklara, soyut veya cansız nesnelere yansıtılmasını karşılamaktadır. *Cunk on Earth* belgesel dizisi özelinde buna uygun biçimde tasarlanmış karakterler bulunmadığından, insan olmayan figürlere insani yetiler atfedilmediğinden ve cansız nesnelerin aşırı projeksiyonu söz konusu olmadığından tematik analizin bu noktasında olumlu bir veri elde edilememiştir. Dolayısıyla ilgili belgeselin antropomorfizasyon temasına uygun olmadığı ve bu özellikleri taşımadığı tespit edilmiştir.

On bir metodun sonuncusu olan Meta-sevimlilik; çocuksu bir masumiyet ve sadeliği andıran ancak yetişkin insanlara özgü kavramlar ve özelliklerle ilişkilidir. Ciddiyet taşıması gereken durumların, olayların, ya da karakterlerin bilinçli bir şekilde nahif ancak sevimli ve tuhaf olması olarak tanımlanan Meta-sevimlilik biçim ve içerik özelliklerinin ilişkili biçimde tasarlanmasıyla yaratılabilir. Belgesel dizisi özelinde ise bu temanın hem baş karakter Philomenia Cunk'ın kişilik özellikleriyle davranışları üzerinden hem de röportajlarda yer verdiği çocuksu/nahif sorular, kritik tarihsel gelişmelere yaptığı safça yorumlar, ilginç temasına uygunluk ve duygusuz olmak noktasında ısrarcı olan duygusallığından takip edilebilmektedir. Meta-sevimli temasına uygun tasarlanan sahnelerden birinde Philomenia Cunk karakteri, tarih öncesi mağara resimlerini incelemek için bir mağaraya girer. Kendi ifadesiyle “sadece dizinin yapımcıları istediği için” geldiği mağarada bulduğu rastgele iki taşı çocuksu bir masumiyetle birbirine sürter ve ateş yakmaya çalışır gibi görünmektedir. İnsanın biyolojik atalarından bahsederken kurduğu cümlelerin tuhaflığı, mizahi yönü ve her zamanki gibi tuhaf davranışları, taşlardan ateş yakma girişimiyle birleştiğinde Cunk, meta-sevimli temasını işleme almaktadır. Hatta bir dizide yer aldığı ve yapımcıların isteği üzerine buraya geldiğini özellikle izleyiciyle paylaşan karakter aynı anda empatik özdüşünümsellik, ilginç, metamodern minimalizm ve meta-sevimli

temalarını bir arada sunmaktadır. Öte yandan yine aynı sade kıyafeti nedeniyle sade estetiği ve iç çerçeve ile dış çerçeveyi etkileşime geçirdiği içinse çift çerçeveli anlatı ve zıtlıklar arasında yapılan salınım temalarına yeniden görünüm kazandırmış olur.

Şekil 9

Taşlarla ateş yakmaya çalıştığı sahnede dizi yine empatik özdeşünümSELLİK, salınım, ilginç, sade estetik, minimalizm ve yapıcı pastiş gibi birçok temayı işleme almaktadır. (Bölüm 1, 00:02:48)

Kaynak: <https://www.netflix.com/title/81516751>

Greg Dember'in tanımladığı on bir metamodern yöntem üzerinden incelenen *Cunk on Earth* belgesel dizisinin, on bir temadan on tanesine uygun olduğu saptanmıştır. Öte yandan bu yöntemlere eklenen çeşitlilik (diversity) temasına dair olumlu örnekler yer verdiği de görülmüştür. Öncelikle içeriği bağlamında insanlık ve dinler tarihine dair sekanslarında Yahudilik, İslamiyet, Hristiyanlık gibi çeşitli semavi dinleri ele alması; biyolojik olarak Sapiens, Homo Sapiens, insan, maymun, tek hücreli canlılar, fosiller ve farklı tür canlılara dair söylemler üretmesi; dünyanın farklı ülkelerine, yönetim biçimlerine, siyasi sistemlerine, tarihlerine ve ideolojik geçmişlerine dair bölümler sunması; farklı disiplinlerde uzmanlaşmış ve etnik kökenleri farklı olan bilim insanlarını konuk etmesi gibi farklı çeşitlilik alanları yaratması da diziyi, eklenen çeşitlilik teması bağlamında olumlu ve verimli bir örneğe dönüştürmektedir. Dolayısıyla mevcut dijital dönemin kültürel mantığı olma noktasında büyük potansiyel taşıyan metamodernizm kapsamında değerlendirildiğinde *Cunk on Earth* belgesel dizisinin; pozitif örnekler barındıran, biçim ve içerik uygulamalarına dair yöntemleri başarılı biçimde uygulamaya alan bir belgesel yapım olduğu saptanmıştır.

Sonuç

Kültürel yapının insan faktöründen, sosyal yapıdan, politik yaşamdan ve tarihin farklı veçhelerinde cereyan eden toplumsal değişimlerden doğrudan etkilendiği açıktır. Kültür, yaşayan ve yaşanan canlı bir organizma gibi şekil değiştiren, çevresinden etkilenen, çevresini etkileyen; daima kalıcı olan etkinliklerin ve ürünlerin çatısı olacak genişlikte ve sınırları görülemeyecek kadar geniş, görülse dahi bulanık kalacak bir alan olarak varlığını sürdürmektedir (Edgar & Sedgwick, 2007: 101-102). Kültürün yaşadığı dönüşümlerin en yakın ve güncel sıçraması milenyumun eşiğine, dijital dönüşüme ve internetin yaygınlaşmasına denk düşer. Mobil cihazların yaygınlaşması ve demokratikleşmesi, internet hizmetlerinin ucuzlayarak kapsama alanlarının genişlemesi, Web 2.0'la başlayan sürecin sosyal medya platform ve alışkanlıklarının doğuşuyla sonuçlanması, interneti kullanan bireylerin internette üretim yapabilen, dijital üretimleri dolaşıma sokan

ya da üretimini sağlayan kişilere özetle prosumera dönüşmesi (Toffler, 2008) gibi çeşitli faktörlerle kültürel üretimin boyutları ve pratikleri tamamen değişmiş ve dönüşmüştür.

Milenyumun hemen başından itibaren yaşanan iklim krizleri, siyasi hareketler, çeşitli iç savaşlar, bölgesel işgaller, terör saldırıları, finansal çöküşler ve toplu göç hareketleri gibi küresel toplumsal unsurlar kültürü etkilediği gibi kültürün üreticisi ve tüketicisi olan özneye de doğrudan etki etmiştir. Postmodern anlayışın seyredildiği (Searle, 2009), aşına olunan yöntemlerin değiştiği ve düşünce ile davranış yapılarının yaşanan dönüşümleri anlayıp açıklamada yetersiz kaldığı (Akker, vd., 2021) fikrine karşılık gelen yeni arayışların sonucu ise metamodernizm anlayışının zeminini oluşturmuştur. Öncülleri modernizm ve postmodernizmin yöntem ve kavramlarına yeni anlamlar ve işlevler kazandıran metamodernizm kendi özgül terim ve kavramlarını da uygulamaya sunmaktadır. Önceki düşünce yapıları ve kültürün üretim biçimlerini yönlendiren modernizm ve postmodernizmin arasında, düzensiz bir sarkaç hareketiyle salınarak yeni anlam inşaları ve his yapıları inşa eden Metamodernizm her ikisini de aşma ve ötelere konumlanma dürtüsü taşımaktadır (Vermeulen & van den Akker, 2010).

Küresel gelişmelerle birlikte düşünüldüğünde kültürün dönüşümü hem kültürel ürünlere sirayet eden zamanın ruhunu (Jameson, 1991a) hem de alıcısının düşünce ve his yapısını yeniden tanımlamıştır. Bu yeni his yapısının içerisinde nostalji, pastiş, ironi, samimiyet, öz, özdeşünümsellik, anlam ve deneyim gibi fenomenler aşına olunan konumlarını ve kapsamalarını kaybetmekte ve yeni yapıya uyumlanmakta zorlanmaktadır. Postmodernizmin duygudan azade, ironi, şüphe ve yıkım/söküm öncelikli düşünce pratiklerine kıyasla duyguya daha çok önem atfeden, yeni hissiyatı anlamayı ve mevcut küresel gelişmeleri anlamlandırmayı hedefleyen bir his yapısı olarak öne çıkan metamodernizm, özneye yeni bir duygu alanı inşa etme saikiyle somutlaşmaktadır. Yalnızca alay etmek ya da eleştirmek yerine eleştirinin ötesine yeni bir anlam bırakabilme; pastişini yeni bir deneyimle birleştirebilme, izleyicisinin/alıcısının deneyimini fark etmesine ve ona odaklanmasını sağlama; günlük, gündelik, sade ve sıradan olanı yeniden normal, önemli ve geçer akçe kılma gibi hedefleri bulunan metamodern his yapısını, mevcut dijital kültürel ürünlerde görmek de hayli mümkün ve olağan bir hale gelmiştir.

Bu noktada dijital dönemin kültürel ürünlerinin incelenmesinde metamodernizmin geçerli bir çatı kavram olduğu açıkça görülmektedir. Dijital dönemin kültürel mantığı olmasına rağmen metamodernizmin teknolojik belirlenimci bir bakışla kavranması ise tartışmalı bir yaklaşım olma potansiyeli taşımaktadır. Tekniğin ve teknolojinin gelişmesiyle oluşan tüketim pratikleri ve dijital kültürel alışkanlıkların etkisi, günümüz tüketicisinin metamodernizme doğru geçişini kolaylaştırmıştır. Ancak metamodern dönemin hissiyatını kavramak ya da üretebilmek için sanal gerçeklik gözlükleri, artırılmış gerçeklik araçları, görsel-işitsel efekt uygulamaları ya da yüksek çözünürlüklü sensörlerin kullanımı özellikle zorunlu değildir. Aksine, dönemin duygu dünyası doğrudan insanın içsel yolculuğuna ve deneyimine bağlı olduğu için teknoloji yalnızca araç olarak kullanılmalıdır. Merkezine özneyi, hissi ve deneyimi alan kültürel içerikler, metamodern bireyin his yapısına daha çok ve daha kolay yaklaşma imkânı bulmaktadır.

Çalışmanın merkezine alınan *Cunk on Earth* belgeselinden anlaşılacağı üzere samimiyete, sadeliğe, sanat ve kültür tarihine, sıradan olana, insana ve duyguya yönelik biçim ve içerik tercihlerinin uygulanması, metamodern dönemi kapsamakta hayli yeterlidir. Metamodern his yapısı, modern döneme dair alışkanlık ve uygulamaların postmodern bir dürtüyle yıkılması ya da reddi değil, dönüştüğünün fark edilmesi üzerine bina edilmiştir. Anlama ve duyguya yeniden dönüşü imleyen, ancak bunun yeni yollar, yöntemler ve girişimlerle yapılmasını sağlayan metamodernizm, ortak bir kelime dağarcığı olarak yeni dönemin kültürel kuramı nitelemesini yoğun bir biçimde karşılamaktadır. Metamodern dönemde üretilen ve dağıtılan dijital bir belgesel dizisi örneği olarak *Cunk on Earth* belgeseli bu bağlamda ele alınmış ve metamodern yöntemler üzerinden incelenmiştir. Yaşanan dönemin genel kültürel yapısının yöneldiği üretim biçimini yansıttığı ve

metamodern koşulların neredeyse tamamını doğrudan barındırdığı tespit edilen eser, mevcut dijital kültürel çağa uygun bir örnek olarak belirlenmiştir.

Öyle ki kurmaca bir eser olarak kendisi ve izleyicisi üzerine düşünüp her iki öznenin deneyimi hakkında konuşarak empatik özdeşleşimselliği sergilemektedir. Yaratım sürecinde tasarlanan biçimsel özelliklerini ve özgül içeriğini daima birbirleriyle etkileşimde tutarak çift çerçeveli anlatıyı görünür kılmaktadır. Baş karakteri ve olay örgüsünün detayları bağlamında daima birbirine zıt kutuplar arasında ve düzenli olmayan bir biçimde salınarak salınım hareketini uygulamaktadır. Sahne, dekor ve anlatı özelliklerine ek olarak görünüm ve kostüm bağlamında da aynı anda hem minimal olanı hem de maksimali işleme almaktadır. Sade, sıradan, günlük, işlevsel ve normal olanın estetik üstünlüğünü özellikle vurgulayarak sade bir estetik sergilemektedir. Yarattığı samimiyet profilini daima ironik bir zemin üzerinden, mesafe ve duygusuzluk aracılığıyla türeterek ironiyeti sunmaktadır. İlginç ve tuhaf olanı, dobra ve dürüst olanı aynı zamanda çocuksu bir masumiyet taşıyanı ilginç teması üzerinden geçerli kılmaktadır. Sevimli görünerek, görünmeye çalışarak ve bunun farkında olduğunu dışa vurarak meta-sevimliliği billurlaştırmaktadır. Nostaljiye, geçmişe ve pastişe yeni ve yapıcı bir bağlam türeterek yapıcı pastişe uygulamaktadır. Farklı katmanlarında yer verdiği farklı çeşitlilik öğeleri üzerinden ise çeşitliliği, günümüz toplum yapısı şeklinde temsil ederek çeşitlilik temasını görünür kılmaktadır. Özetle *Cunk on Earth* belgesel dizisi, metamodernizmin on iki yönteminden on birini doğrudan uygulamaktadır.

Dizinin; değişen his yapısını, duygu dünyasını, samimiyet kavrayışını, estetik tasarımını, izleme deneyimini ve yayıncılık pratiklerini kavradığı ve yeni varyasyonlarını başarılı bir biçimde uyguladığı saptanmıştır. Aynı zamanda dizi, metamodern dönemde dijital yayıncılığın ve içerik üretiminin ne yönde değiştiğini ve nasıl sürdüğünü doğru bir şekilde gösteren önemli bir örnek olarak kabul edilmiştir. Özetle yürütülen analiz sonucunda; metamodern dönemde kültürel içeriklerin taşıdığı on iki maddelik listenin tek bir teması hariç tamamını yansıttığı belirlenen dizinin, metamodern çağın duygu dünyasını yansıtmada noktasında doğru ve başarılı bir örnek olduğu sonucuna varılmıştır.

Hakem Değerlendirmesi	Dış bağımsız.
Çıkar Çatışması	Yazar çıkar çatışması bildirmemiştir.
Finansal Destek	Yazar bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Peer Review	Externally peer-reviewed.
Conflict of Interest	The author has no conflict of interest to declare.
Grant Support	The author declared that this study has received no financial support.

Yazar Bilgileri	Emre Koparan (Arş. Gör. Dr.)
Author Details	¹ İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü, İstanbul, Türkiye
	 0000-0002-5292-6732 emre.koparan@istanbul.edu.tr

Kaynakça | References

- Akker, Robin; Vermeulen, Timotheus ve Gibbons Allison, (2021). *Metamodernizm: Postmodernizm Sonrası Tarihsellik, Duyuşsallık ve Derinlik*. Tün Yayınları.
- Allen, Stan and McQuade, Marc, (2011). *Landform Building: Architecture's New Terrain*. Lars Muller.
- Arquilla, John, (2011). The (B)end of History. *Foreign Policy*
- Badiou, Alain, (2012). *The Rebirth of History: Times of Riots and Uprisings*. Verso Books.

- Barbieri, Gina, (2020). *The Emerging Metamodern Sensibility in Narrative: A Case Study of Things Left Forgotten and the Dai Gyakuten Saiban Games of Things Left Forgotten and the Dai Gyakuten Saiban Games*. University of Dember, Electronic Theses and Dissertations. 1719.
- Braun Virginia; Clarke, Victoria, (2006). Using Thematic Analysis in Psychology. *Qualitative Research in Psychology*. Vol: 3, pp. 77-101.
- Castells, Manuel; Caraça, Joao and Cardoso, Gustavo, (2012). *Aftermath: The Cultures of the Economic Crisis*. Oxford University Press.
- Dember, Greg, (2018). After Postmodernism: Eleven Metamodern Methods in the Arts. <https://medium.com/what-is-metamodern/after-postmodernism-elevenmetamodernmethods-in-the-arts-767f7b646cae>. (Erişim Tarihi: 21.07.2025).
- Dember, Greg, (2024). *Say Hello to Metamodernism*. Idaho: Exact Rush Publishing.
- Edgar, Andrew; Sedgwick, Peter, (2007). *Kültürel Kuramda Anahtar Kavramlar*. İstanbul: Açılım Kitap.
- Eshelman, Raoul, (2000). Performatism, or the End of Postmodernism. *Anthropoetics VI*, no. 2, Fall 2000/ Winter 2001. ss. 1-22.
- Eshelman, Raoul, (2008). *Performatism, or the End of Postmodernism*. Aurora, Colorado: Davies Group.
- Fukuyama, Francis, (1992). *The End of History and The Last Man*. Penguin Books.
- Guest, Greg; MacQueen, Kathleen; Namey, Emily, (2012). *Applied Thematic Analysis*. California: Sage Publications.
- Guthrie, Elliot Stewart, (1993). *Faces in the Clouds: A New Theory of Religion*. New York: Oxford University Press.
- Hardt, Michael; Negri, Antonio, (2011). The Fight for the Real Democracy at the Heart of Occupy Wall Street. *Foreign Affairs*. 11 October 2011.
- Jameson, Fredric, (1991). *Postmodernism, or, the Cultural Logic of Late Capitalism*. Durham: Duke University Press.
- Jameson, Fredric, (1991a). The Cultural Logic of Late Capitalism. In *Postmodernism, or, the Cultural Logic of Late Capitalism*. Verso Books.
- Kagan, Robert, (2008). *The Return of History and the End of Dreams*. Vintage Books.
- Karasar, Niyazi, (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Koparan, Emre, (2025). Dijital Üretim Çağında Bir Kültür Kuramı Denemesi: Metamodernizm, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi.
- Konstantinou, Lee, (2009). Wipe That Smirk Off Your Face: Postironic Literature and the Politics of Character. PhD dissertation, Stanford University.
- Konstantinou, Lee, (2017). Four Faces of Postirony. R. van den Akker, A. Gibbons, & T. Vermeulen (Eds.), *Metamodernism: historicity, affect and depth after postmodernism* Ss. 87-102. Londra: Rowman & Littlefield.
- K-Hole, (2013). Youth Mode: A Report on Freedom. Erişim Tarihi: 08.02.2024.
- Levy, Pierre, (2001). *Cyberculture*. Minneapolis: University of Minnesota Press.
- MacDowell, James, (2010). Notes on Quirky. *Movie: A Journal of Film Criticism*. Vol.1 No.1.
- MacDowell, James, (2012). Wes Anderson, Tone and the Quirky Sensibility. *New Review of Film and Television Studies*. 10 (1). pp. 6-27.
- MacDowell, James, (2016). "Quirky Culture: Tone, Sensibility and Structure of Feeling". In *A Companion to American Indie Film*, Ed: Geoff King, 83-105. London: Blackwell Publish.
- MacDowell, James, (2021). The Quirky And the Metamodern: Sensibilities and Structures of Feeling. R. van den Akker, A. Gibbons & T. Vermeulen (Eds.), *Metamodernism: historicity, affect and depth after postmodernism*. ss. 55-71. Londra: Rowman & Littlefield.
- Milne, Seumas, (2012). *The Revenge of History: The Battle for the Twenty First Century*. Verso Books.
- Ngai, Sianne, (2012). *Our Aesthetic Categories Zany Cute Interesting*. Cambridge: Harvard University Press.
- Poecke, Niels van, (2014). De Ballast van Vernieuwing: Over Vetamodernisme in de Popmuziek. *Gonzo Circus* 122.
- Redhead, Steve, (2004). *Paul Virilio: Theorist for an Accelerated Culture*. Edinburgh: Edinburgh University Press
- Sterling, Bruce, (2012). An Essay on the New Aesthetic. *Wired*.
- van Tuinen, Sjoerd, (2021). Evrensel Zanaatkar: Abartılı Ustalık ve Çağdaş El Sanatları, *Metamodernizm: Postmodernizm Sonrası Tarih-sellik, Duyuşsalılık ve Derinlik*, Ankara: Tün Yayınları, 87-102.
- Thomas, Lindsay J., (2020). Teaching content and thematic analysis using Post Secret submissions. *Communication Teacher*, Vol: 34, No: 2, pp. 147-152.
- Toffler, Alvin, (2008). *Üçüncü Dalga*. İstanbul: Koridor Yayınları.
- Turner, Luke, (2011). Metamodern Manifesto. <http://www.metamodernism.org> (Erişim Tarihi: 28.08.2025)
- Türkdoğan, Orhan; Gökçe, Orhan, (2015). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemi*. Konya: Çizgi Kitabevi.
- Vermeulen, Timotheus; Akker, van den Robin, (2010). Notes on Metamodernism. *Journal of Aesthetics and Culture*. No: 2. pp. 1-14.
- Vermeulen, Timotheus; Rustad, Gry, (2013). Watching Television with Jacques Ranciere: US "Quality Television, Mad Men an the Late Cut". *Screen*. 53 (3). pp. 341-354.

- Vermeulen, Timotheus; van den Akker, Robin ve Gibbons, Alison (2021). Metamodern Derinlik ya da “Estetik Derinlik”. *Metamodernizm: Postmodernizm Sonrası Tarihsellik, Duyuşsallık ve Derinlik*. Ankara: Tün Yayınları.
- Virilio, Paul, (1995). Speed and Information: Cyberspace Alarm!. *CTheory Theorie Technology and Culture*. Vol: 18, No:3.
- Voegelin, Eric, (1989). Equivalences of Experience and Symbolization in History. In *The Collected Works of Eric Voegelin*. (Ed. E. Sandoz). Vol: 12. p. 115 – 133. Lousiana State University Press.
- Yıldırım, Ali; Şimşek, Hasan, (2018). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Dijital Kaynaklar

- Cunk on Earth*, (2022). Orijinal yayıncı platform sayfası: <https://www.netflix.com/title/81516751>
- Cunk on Earth*, (2022). Eser bilgileri: <https://www.imdb.com/title/tt16867040/>
- Cunk on Earth*, (2022). Künye bilgileri: <https://www.imdb.com/title/tt16867040/fullcredits/>

